

Siden sidst

Af dekan, lektor, dr.theol. Carsten Selch Jensen

Det forløbne semester her på Det Teologiske Fakultet har på mange måder været godt og fagligt udbytterigt. Vi kunne heldigvis i efteråret tage imod de nye studerende på vanlig vis med fysisk fremmøde på Søndre Campus og samtidig vende tilbage til den ordinære klasserumsundervisning for de øvrige studerende. Fra sæt nogle enkelte kurser, hvor der stadig var tilbud om streaming. I oktober blev der sat en fin ramme om et nyt semesters faglige fordybelser gennem seminaret: *“Universitetsteologien anno 2021: Hvad kan den – hvad skal den?”*. Seminaret blev til i et samarbejde mellem Fagrådet og dekanen og førte til nogle spændende og engagerede drøftelser af, hvilke opgaver og hvilken rolle universitetsteologien bør påtage sig i et moderne samfund.

Dette seminar er typisk for det engagement, som fakultetet oplever fra både studerende og ansatte – og det på trods af corona-træthed og bekymringer for studie- og arbejdsmiljøet ind mellem nedlukninger og online studier. Derfor blev der også brugt meget energi på fagsociale arrangementer i løbet af semesteret for at få alle til at føle sig godt tilpas på fakultetet. Desværre måtte vi så igen lige før jul renoncere på de fysiske aktiviteter på

grund af stigende smittetal, der i skrivende stund har ført til, at eksaminerne endnu en gang er omlagt til online format. Medarbejdere er endvidere opfordret til i videst mulig omfang at arbejde hjemmefra. Vi håber alle, at øgede vaccinetal vil gøre det muligt at vende fysisk tilbage til fakultetet tidligt i det nye år. De aflyste julearrangementer må vi så konvertere til forårsfejring i stedet. Under alle omstændigheder vil jeg sige tak til både medarbejdere og studerende for jeres vilje til igen at sadle om med kort varsel, da myndighederne anbefalede dette.

Uddannelsespolitisk vakte efterårets regionaliseringsudspil bekymring på universiteterne og fører nu umiddelbart til, at antallet af studiepladser på Københavns Universitet vil falde markant i de kommende år. Det rammer også Det Teologiske Fakultet, hvor et nyt talgrundlag for den ledighedsbaserede dimensionering ligeledes peger frem mod færre studiepladser i de kommende år. Det er naturligvis dybt ironisk i og med, at Folketinget i efteråret 2020 vedtog en særlov om en særlig tilrettelagt teologisk efteruddannelse, fordi der er mangel på kandidater til ledige præstestillinger rundt omkring i landet.

På det forskningsmæssige område betød efteråret 2021 igangsættelsen af flere nye spændende projekter. Samtidig har ansatte fra alle afdelinger og centre været særdeles aktive med at formulere og udforme lovende projektansøgninger, som forhåbentlig vil komme til udtryk i konkrete bevillinger. Alle disse ansatte fortjener en stor tak for det omfattende arbejde, der er blevet investeret i udtænkningen og formuleringen af de nye projeksideer.

Det vil sikkert være mange af dette blads læsere bekendt, at der aktuelt pågår en relevant og nødvendig debat i diverse medier omkring fordelingen af de mange offentlige og private forskningsmidler, der efterhånden udgør en betydelig og helt afgørende del af den samlede finansiering af de danske universiteter og øvrige forskningsinstitutioner. Nogle af de udfordringer, der har været drøftet, handler om vægtningen af dansk formulerede (og funderede) forskningstiltag over for en (ofte eksklusiv) prioritering af internationale tilgange til diverse forskningsområder fra fondenes side. Det har eksempelvis betydet en nedprioritering af støtten til forsknings- og formidlingstunge dansksprogede tidsskrifter.

Manglende tildelinger af driftsmidler ved konkrete fondsbevillinger, primært fra private fonde, og en deraf følgende underfinansiering af de enkelte projekter er en anden alvorlig bekymring, der ofte fører til, at penge må tages fra andre centrale områder på universiteterne for at sikre den konkrete drift af enkeltprojekter. Endelig er succesraterne for den enkelte forsker ved de fleste ansøgningsrunder om eksterne midler overordentlig lav – ofte mellem fem og ti procent. Det

betyder helt konkret, at ganske mange dygtige forskere bruger rigtig meget af deres arbejdstid på ansøgninger, hvor succesraterne alt for ofte er ganske lave. Det kræver derfor nogle dedikerede, idérige, dygtige og vedholdende forskere for at kunne opretholde en høj succesrate omkring eksterne bevillinger. Og den type forskere er Det Teologiske Fakultet heldigvis rig på. Helt konkret betyder det, at omkring 30 procent af fakultetets samlede omsætning i skrivende stund hidrører fra eksterne bevillinger.

Sidste efterår modtog Det Teologiske Fakultet bevillinger til to projekter under Københavns Universitets særlige Data-plus-program, hvor formålet er at understøtte implementering af data-science-metoder på tværs af universitetets mange fagdiscipliner. I det ene af de to projekter med titlen *Artificial Intelligence and Ancient Hebrew Texts* vil forskere ved Afdeling for Bibelsk Eksegese således benytte såkaldt Machine Learning til at trænge dybere ind i Dødehavsrullernes sprog. Det andet projekt funderet i grundforskningscenteret Privacy bærer titlen *Privacy Black and White*. Her er formålet (igen med inddragelse af Machine Learning) at undersøge udviklingen i opfattelserne af privathed blandt afrikanere – ofte slaver – og europæere i en kolonial caribisk kontekst fra 1600 til 1850.

Endelig modtog lektor Frederik Poulsen fra Afdeling for Bibelsk Eksegese en bevilling fra Danmarks Frie Forskningsfonds Sapere Aude-program, som tildeles excellente, yngre forskere. I projektet vil Frederik se nærmere på de ældste jødiske samfund uden for Palæstina med et særligt fokus på de spørgsmål, der knytter sig til et liv i en fremmed kulturel og

religiøs kontekst. Projektet har således en høj grad af aktualitet i forhold til en række udfordringer i vore dages globaliserede samfund, særligt når det gælder religiøse minoriteter.

Det var en stor glæde, at Københavns Universitet ved årsfesten 2021 tilkendte professor Emanuel Tov fra Hebrew University of Jerusalem titlen som æresdoktor efter indstilling fra Det Teologiske Fakultet. Professor Emanuel Tov (f. 1941) har i mange år været en fremtrædende forsker og international autoritet inden for studiet af Det Gamle Testamente og Dødehavsrullerne. Derudover er der et tæt samarbejde mellem professor Emanuel Tov og forskere fra fakultetet. Vi ønsker derfor professor Tov tillykke med titlen som æresdoktor.

I efteråret har Dorte Kappelgaard for-

svaret sin ph.d.-afhandling med titlen "Kirke i bevægelse – at understøtte lokal udvikling af kontekstuelle kirkelige praksisser". Fakultetet ønsker Dorte tillykke med graden.

I dette nummer kan man i øvrigt læse om 1700-tallets danske teologers bidrag til sekulariseringen af dansk ret, om fakultetets nye uddannelse i interreligiøse islamstudier og om Bibelen i *woken*-kulturen. Hundredåret for Karl Barths Romerbrevskommentar fra 1922 markeres ligeledes gennem en artikel, og to af fakultetets studerende reflekterer over ovennævnte seminar om universitetsteologien anno 2021. Endelig kan man læse om migration som bibelteologisk tema, om skammens teologi og om Kierkegaard under frihedens fortegn.

God læselyst og godt nytår!